

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

rkbs De Hoeksteen

Plaats : Krommenie
BRIN nummer : 08YO|C1
Onderzoeksnummer : 289738
Datum onderzoek : 20 juni 2016
Datum vaststelling : 15 september 2016

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	11
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	13
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	14
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	20

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

Basisschool de Hoeksteen heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- De school haalt voldoende leerresultaten in de kernvakken taal en rekenen.
- Het onderwijsaanbod voldoet. Wel vraagt het aanbod om een meer gerichte afstemming op verschillende kenmerken van de leerlingenpopulatie.
- De school brengt de ontwikkelingen van de individuele leerlingen en de leerlingen als groep tweemaal per jaar structureel in beeld.
- De kwaliteit van het lesgeven is over het algemeen voldoende. De school kan de betrokkenheid van leerlingen bij de instructielessen versterken door meer uitdagende lessen te geven en meer interactie tussen leerlingen onderling te organiseren.
- De leraren nemen toetsen af conform de handleidingen aangeven. Informatie voor ouders over toetsingsprocedures en over vertragen en versnellen schiet te kort. In groep 7 geven de leraren een voorlopig schooladvies voor het voortgezet onderwijs.
- Leerlingen en ouders ervaren de veiligheid op school als positief. Bij eventuele incidenten reageert de school adequaat.
- Het kwaliteitszorgsysteem op de Hoeksteen vraagt om verbetering. Het helpt de school als zij haar ambities en kwaliteitswaarden op onderdelen van het onderwijsleerproces expliciet formuleert in concrete doelen en deze regelmatig evalueert. Een duidelijke koppeling met de onderwijsvisie van de school kan hierbij ondersteunend werken.
- De professionele kwaliteitscultuur is van voldoende niveau. Participatie in de werkgroepen draagt bij aan eigenaarschap bij de leraren om de kwaliteit te versterken.
- De dialoog en de verantwoording over het onderwijskwaliteit naar ouders toe is een verbeterpunt. De school neemt de ouders niet voldoende mee in verbetertrajecten en effecten hiervan.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Daaronder staat steeds de toelichting. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij de standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten			•		

Onderwijsresultaten

De eindresultaten op de Hoeksteen zijn voldoende. Deze resultaten hebben betrekking op de kernvakken Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. De ambitie van de school is om voor het taal- en rekenonderwijs het landelijk gemiddelde te behalen, passend bij scholen met een overeenkomstige leerlingenpopulatie.

Een ontwikkelpunt voor de school is het formuleren van streefdoelen voor en de verantwoording over de resultaten in andere kennisgebieden en vaardigheden zoals bijvoorbeeld Engels, wereldoriëntatie en studievaardigheden. Door het ontbreken van deze streefdoelen, geen hoge verwachtingen hebben van en eisen stellen aan leerlingen en een weinig uitdagend onderwijs voor betere leerlingen, constateren de directie, het team en wij dat de school niet het maximale uit de leerlingen haalt.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod			•	
2.2	Zicht op ontwikkeling			•	
2.3	Didactisch handelen			•	
2.4	Ondersteuning			•	

Onderwijsproces

In de groepen 1 en 2 werkt de school thematisch en is het aanbod gebaseerd op de tussendoelen van het SLO. Voor taal en rekenen en wiskunde in de groepen 3 tot en met 8 hanteert de school methoden die de kerndoelen dekken. Onlangs zijn de methoden voor het reken- en wiskundeonderwijs en voor spelling en taal vernieuwd. Leerlingen waarmee wij gesproken hebben, ervaren het vak Engels als leerzaam en verrijkend. Deze leerlingen missen een aanbod in het vak 'techniek' waar een beroep wordt gedaan op andere vaardigheden en op een onderzoekende houding. Een rijke en uitdagende leeromgeving ontbreekt hiervoor op de school. Voor de leerlingen die meer- en hoogbegaafd zijn werkt de school met een plusklas. Gezien de leerpotentie van de leerlingen, staat de school voor de uitdaging om voor meer leerlingen het aanbod een verdiepend karakter te geven. Een werkgroep is actief om hiervoor een leerlijn te ontwikkelen.

De school heeft te maken met een veranderende leerlingenpopulatie bij de groep 1. Een aantal instromende leerlingen lijkt gebaat met gericht woordenschatonderwijs. Dit extra aanbod heeft de school niet. De school wil de doorgaande leerlijn NT2 op korte termijn ontwikkelen.

De interne begeleiders, de directie en de inspectie hebben samen lesbezoeken afgelegd. Hierbij is gekeken naar de kwaliteit van het lesgeven en de wijze waarop de leraren de gegevens over de ontwikkeling van de leerlingen gebruiken bij de afstemming. Uit deze observaties en uit documentanalyse blijkt dat de leraren zicht hebben op de ontwikkeling van de leerlingen en hun lessen hierop afstemmen. De school bevindt zich in een experimentele fase waar het werken met groepsplannen is losgelaten in verband met de administratieve druk. In plaats van groepsplannen werken de leraren nu met individuele leerlingoverzichten die leidend zijn voor de indeling van de instructieniveaus en informatie geven over aspecten als werkhouding, faalangst en andere kindkenmerken. Een punt van aandacht voor de school is het blijven volgen van de planmatige uitvoering van de hulp voor de geconstateerde onderwijsbehoeften. Een functioneel logboek of dagjournaal ontbreekt momenteel. Het volgen en bijhouden van de effecten van ingezette interventies is leraarafhankelijk.

Ouders waarmee wij hebben gesproken, geven aan dat de school potentiële onderwijsproblemen bij leerlingen tijdig signaleert en hiernaar handelt. Een positieve ontwikkeling op de school is het in kaart brengen van de gemiddelde vaardigheidsgroei per vakgebied per leerjaar. Hierbij is het streven gericht op het landelijk gemiddelde en bekijkt de school of er voldoende groei is behaald en wat hiervoor de verklaringen zijn. Tevens voeren leraren in toenemende mate diagnostische gesprekken met leerlingen om te achterhalen waar hun onderwijsbehoeften liggen.

De kwaliteit van het lesgeven is gemiddeld gezien van voldoende niveau. Wel laten de lesbezoeken nog grote verschillen in het didactisch handelen tussen de leraren zien. De meeste leraren realiseren een rustige en taakgerichte werksfeer en in enkele lessen worden coöperatieve werkvormen ingezet. De gezamenlijk afgelegde klasbezoeken tonen aan dat het klassenmanagement over het algemeen op orde is en dat de instructielessen ordelijk verlopen. Leerlingen met wie wij gesproken hebben geven aan dat zij meer interactie in de lessen wenselijk vinden. Deze reactie past bij het beeld van de lesbezoeken. De leraren zijn zelf het meest aan het woord en interactie vindt dan met name tussen de leraar en één leerling plaats. Het effect hiervan is dat de actieve betrokkenheid bij andere leerlingen afneemt en de effectieve leertijd voor die leerlingen in het geding komt.

Op het gebied van taal- en rekenonderwijs werken de leraren met verschillende instructieniveaus. Didactisch gezien is nog winst te behalen bij de differentiatie in de instructie. Zo lijken deze instructies met name voor de beter presterende leerlingen niet effectief omdat zij aangeven dat zij vaak de antwoorden al weten en niet worden aangesproken op andere vaardigheden. Hier ligt dan ook een kans voor de school: het verder ontwikkelen van complexe didactische vaardigheden van de leraren om de instructie en het leerproces beter af te stemmen op de behoeften van de beter presterende leerlingen. Het gaat hier bijvoorbeeld om de afstemming in denkvragen. Vragen die leerlingen uitdagen of vragen die leerlingen op weg helpen om tot goede antwoorden te komen. Daarnaast geven leerlingen aan dat zij in sommige lessituaties gebaat zijn bij ondersteuning met het werken van concrete materialen om meer inzicht te verwerven.

Uit alle lessen blijkt dat leraren een positieve kindbenadering hebben.

De wijze van toetsing en afsluiting van de schoolloopbaan is grotendeels in orde. Gedurende de schoolloopbaan brengt de school de ontwikkeling van de leerlingen zorgvuldig in kaart en baseert mede hierop een eindadvies voor het voortgezet onderwijs. De school neemt de toetsen af conform de handleiding. Een toetsprotocol kent de school echter niet.

Volgend jaar wil de school in groep 6 verwachtingsgesprekken met leerlingen en ouders voeren in verband met een voorlopig advies in groep 7.

Een ontwikkelpunt voor de school is het beter informeren van ouders over het schoolbeleid met betrekking tot toetsing, vertragen en versnellen.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.2	Veiligheid				•

Schoolklimaat en veiligheid

Op school heerst een positief pedagogisch klimaat. Dit blijkt uit de lesbezoeken, uit een tevredenheidsonderzoek in 2014 en uit de gesprekken die wij met een aantal leerlingen en enkele ouders hebben gevoerd. Er zijn duidelijke regels en afspraken die nagekomen worden. Leerlingen geven aan zich veilig te voelen. Ouders vertellen dat als er een incident plaatsvindt, dit snel en adequaat wordt opgepakt door de school. In het kader van de sociale veiligheid hanteert de school een veiligheidsplan en weten de leerlingen wie de vertrouwenspersonen zijn en is het hen helder wanneer zij hierop een beroep kunnen doen. Om de sociaal-emotionele ontwikkeling structureel te bevorderen, werkt de school met een bepaalde methodiek.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering		•		
4.2	Kwaliteitscultuur			•	
4.3	Verantwoording en dialoog		•		

Kwaliteitszorg en ambitie

Een ingericht kwaliteitszorgsysteem dat zicht biedt op de totale kwaliteit van het onderwijsleerproces ontbreekt op de school. Zo heeft de school de kenmerken van leerlingen niet in beeld gebracht, waardoor zij het risico loopt dat het aanbod onvoldoende is afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Wij hebben vastgesteld dat dit zeker het geval is bij de meer- en hoogbegaafde leerlingen. Ook ontbreekt een beeld van de pedagogische-didactische vaardigheden van de leraren op schoolniveau. Hierdoor is het niet goed mogelijk om aan te geven welke (deel)vaardigheden van het lesgeven aandacht behoeven, zoals afstemming van de instructie. Daarnaast geeft de visie van de school te weinig handvatten om eigen kwaliteitswaarden op te stellen. Oftewel, welke competenties en leerresultaten streeft de school na en wat vraagt dit aan

vaardigheden van leraren om het maximale uit de leerlingenpopulatie van de Hoeksteen te halen. Positief is dat de school stapsgewijs werkt aan de verbetering van de onderwijskwaliteit door middel van de werkgroepen. Wel zijn dit met name reactieve stappen om bijvoorbeeld de tegenvallende resultaten van het begrijpend lezen te kantelen. Door het stellen van concrete ambities, zoals nu wel gebeurt bij de tussentijdse resultaten, en het continue monitoren, bijstellen en borgen van ontwikkelingen, is de school beter in staat de onderwijskwaliteit proactief te verbeteren.

De kwaliteitscultuur op de school is voldoende. De leraren ervaren eigenaarschap door het werken in de werkgroepen. Alle leraren van de school participeren in een van deze professionele leergemeenschappen. Naast studiedagen waarbij het team geschoold wordt op het gebied van bijvoorbeeld de nieuwe taal-spellingmethode, vinden er ook individuele scholingen plaats. Collegiale consultatie tussen leraren vindt wisselend plaats, het is geen vast onderdeel om van elkaar te leren en zo op de onderwijskwaliteit te reflecteren.

Uit het tevredenheidsonderzoek onder ouders van de school (2014) en gesprekken met ouders die wij hebben gevoerd blijkt dat de verantwoording en dialoog naar derden verbetering behoeft. Zo is het voor hen onvoldoende helder welke verbetertrajecten er op school lopen en wat de voortgang en effecten daarvan zijn. De schoolgids biedt hierover geen informatie. Het 'meenemen van ouders' in keuzes, zoals het gaan werken met combinatiegroepen en wat dit inhoudt voor leerlingen, is voor school een verbeterpunt. Het ontwikkelen van een visie ten aanzien van educatief partnerschap, biedt de school mogelijkheden om ouders op een structurele wijze te betrekken bij de ontwikkelingen op de school.

Positief is dat de school afgelopen jaar samenwerking heeft gezocht met een peuterspeelzaal. De reden hiervoor is dat de school op deze manier een doorlopende leerlijn wil ontwikkelen op het gebied van onder andere taalonderwijs voor nieuwe leerlingen. Zo wil de school anticiperen op eventuele leerachterstanden bij instromende leerlingen in de groepen 1.

2.2 Oordelen over naleving

Er zijn geen tekortkomingen geconstateerd in de naleving van wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op de Hoeksteen.

We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

Op 20 juni 2016 bezocht de Inspectie RKBS de Hoeksteen in Krommenie. Het bestuur van Agora kan zich goed vinden in het rapport dat de Inspectie hierover heeft opgesteld.

Het bestuur en de schoolleiding herkennen zich in de adviezen van de Inspecteur met het formuleren van ambitieuze streefdoelen en deze duidelijk delen met team, ouders en leerlingen. De school heeft enorm veel potentie onder haar leerlingen en zal er de komende jaren alles aan doen met o.a. de inzet van Levelwerk, de plusklas, werken met thema's en de kennis van de PLG meerbegaafdheid om deze uitzonderlijke talenten tot hun maximale ontwikkeling te laten komen.

De school zal de actieve rol van de leerkrachten binnen de diverse werkgroepen verder vergroten door middel van collegiale consultaties en een nog actievere rol bij het opstellen, uitvoeren en borgen van verbeterplannen rond begrijpend lezen en woordenschatontwikkeling.

De school zal dit jaar een duidelijke en heldere visie ontwikkelen ten aanzien van educatief partnerschap van de ouders en hun betrokkenheid rond de geplande nieuwbouw te vergroten. De communicatie zal structureler en inhoudelijker worden.

De school is trots op de constatering van de onderwijsinspectie dat het onderdeel schoolklimaat en veiligheid als goed is beoordeeld! De afgelopen jaren is door het team hard gewerkt aan waarden en normen en een respectvolle omgang onderling. De leerlingen en ouders geven in de gesprekken met de inspectie aan dat er weinig gepest wordt en als dit gebeurt, wordt er adequaat opgetreden.

Met deze bevinding zijn wij heel content omdat het onze overtuiging is dat een veilige omgeving een belangrijke voorwaarde is om tot ontwikkeling te komen.

Het bestuur is van mening dat de Hoeksteen haar kwaliteit versterkt, wanneer zij de adviezen van de Inspecteur planmatig ter hand neemt, zorgvuldig uitvoert

en borgt, zodat zij onderdeel worden van haar kwaliteitssysteem. Wij zien met vertrouwen uit naar de verdere ontwikkeling van deze school en wensen team en directie daarbij veel succes.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingkader. Zo ook de Hoeksteen.

Op 20 juni 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: leerlingen, ouders, leraren, intern begeleiders en directie;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties heeft de inspectie samen met de intern begeleiders en de directie van de school uitgevoerd.

Vervolgens heeft de inspectie aan het einde van de dag een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de directie, de intern begeleiders en een aantal leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

Onderstaand staan de portretten van alle standaarden uit het concept-waarderingskader. Bij kwaliteitsonderzoeken gedifferentieerd toezicht wordt een bij de school passende selectie van deze standaarden beoordeeld.

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

STANDAARD 1.2: SOCIALE LEERRESULTATEN

De leerlingen behalen sociale leerresultaten op het niveau dat tenminste in overeenstemming is met de gestelde norm.

De school hecht belang aan het verwerven van sociale en maatschappelijke competenties. De school heeft de kenmerken van haar leerlingenpopulatie in kaart gebracht en heeft op basis hiervan ambities geformuleerd over het niveau dat elke leerling kan bereiken. De groei die de leerlingen gedurende de schoolperiode door maken toetst zij aan deze doelen. De leerlingen verlaten de school met sociale en maatschappelijk competenties, die passen bij de kenmerken van leerlingenpopulatie en de gesteld doelen. Alle leerlingen profiteren optimaal van het genoten onderwijs op deze gebieden. Daarmee kan de school aantonen dat zij op dit gebied uit haar leerlingen haalt wat er in zit.

STANDAARD 1.3 : VERVOLGSUCCES

De bestemming van de leerlingen na het verlaten van de school is bekend en voldoet tenminste aan de verwachtingen van de school.

De school beschikt over toereikende gegevens over het vervolg van de loopbaan van leerlingen die de school verlaten hebben. Het vervolgsucces voldoet tenminste aan de verwachtingen van de school. De school analyseert deze gegevens en betreft deze bij de kwaliteitsverbetering van het onderwijs.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de

inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

STANDAARD 2.5: SAMENWERKING

De school werkt nauw samen met voorafgaand en vervolgonderwijs, gemeenten en andere partners zoals ouders.

De school werkt nauw samen met ouders, voorschoolse voorzieningen, voorgaande scholen en ketenpartners door informatie over leerlingen uit te wisselen ter bestrijding van uitval en ten behoeve van leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften. Zij ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en stemt haar ouderbeleid daar op af. Voor kinderen in achterstandssituaties en/of met een ondersteuningsbehoefte werkt de school intensief samen met ouders, ketenpartners en met partners in het samenwerkingsverband.

Aan het eind van de schoolperiode en bij tussentijds vertrek van leerlingen informeert ze de ouders en de vervolgschool over de ontwikkeling van de leerlingen.

STANDAARD 2.7: TOETSING EN AFSLUITING

De toetsing en afsluiting verlopen zorgvuldig.

Alle leerlingen in groep 8 maken een eindtoets; tijdens de schoolperiode maken

ze regelmatig toetsen van het leerlingvolgsysteem. De leraren nemen de toetsen af conform de voorschriften in de handleiding. De school volgt een zorgvuldige procedure bij het bepalen van het advies voor vervolgonderwijs en spant zich in om leerlingen op het bij hen passende niveau geplaatst te krijgen. De procedure bij advisering voorziet in betrokkenheid van ouders en leerlingen en wordt regelmatig geëvalueerd en zo nodig herzien. Ouders zijn geïnformeerd over het schoolbeleid voor toetsing, vertragen en versnellen.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende' of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.
- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.

- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.